

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๑๑๑๘/ว กสธ

ที่ว่าการอำเภอสามโก้
ถนนกะโรม นศ ๘๐๒๓๐

๖ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรับทราบแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) และแผนปฏิบัติงานฯ งบประมาณ ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐

เรียน นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสืออำเภอสามโก้ ที่ นศ ๑๑๑๘/ว๒๙๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๑๗.๒/ว๕๔๐๙

ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่อำเภอสามโก้ ขอรับทราบแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) และแผนปฏิบัติงานฯ งบประมาณ ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อำเภอสามโก้จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง รายงานแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๗๐ ของหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับร่างแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่าน Google Form ภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมโชค เสนา)
นายอำเภอสามโก้

ที่ทำการปกครองอำเภอ

กลุ่มงานบริหารงานปกครอง (สำนักงานอำเภอ)

โทร.๐-๗๕๓๙-๑๐๓๙

สว
14/8/69

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๗.๒/ว ๕๕๐๗

ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรับทราบแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) และแผนปฏิบัติงานฯ งบประมาณ ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปี งบประมาณ ๒๕๗๐

เรียน หัวหน้าส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค หัวหน้าส่วนราชการบริหารส่วนกลาง หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีนครศรีธรรมราช และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๒/ว ๕๖๒๙ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้หน่วยงานพิจารณาจัดทำแผนแม่บทอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) และแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของหน่วยงาน นั้น

จังหวัดนครศรีธรรมราชขอเรียนว่า คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมมีมติให้ยกร่างแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้น จึงให้หน่วยงานรายงานแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับร่างแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่แปด (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๔) จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่าน Google Form ภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมอบหมายนายวิรัช ตรีกำจร ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๓๐๕๙ ๙๘๖๔ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางวชิราพร อมาตยกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

แบบรายงานข้อมูล

สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๓๕ ๘๕๔๔

(ร่าง)

แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะ 5 ปีที่ 8 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 – 2574)

1. หลักการและเหตุผล

“อพ.สธ. ยังคงมุ่งมั่นและทำงานต่อไป ดังพระราชกระแสสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2540 การรักษทรัพยากร คือการรักษาดีริกรักแผ่นดิน” ในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2541 ให้ทำงานตั้งแต่ยอดเขาถึงใต้ทะเล” และในวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2544 ทรงมีพระราชกระแสและพระราชดำริให้กับกองทัพเรือซึ่งเป็นหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ความมั่นคงของประเทศ คือความมั่นคงทางทรัพยากร”

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ทั้งระบบนิเวศเทือกเขา (เทือกเขาหลวง) ที่เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญ และระบบนิเวศชายฝั่งทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันยาวนานของภาคใต้ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์มากมาย การจัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงเป็นกลไกสำคัญในการสนองพระราชดำริเพื่อบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอันทรงคุณค่าเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในจังหวัดและประเทศชาติอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์ชาติ

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. อย่างต่อเนื่อง โดยมีหน่วยงานหลักและสถาบันการศึกษาเป็นแกนสำคัญในการขับเคลื่อน ซึ่งสามารถสรุปกิจกรรมและโครงการเด่นๆ ได้ดังนี้

1.1 หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก:

- 1.1.1 สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช: ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ อพ.สธ. ระดับจังหวัด ประสานงานและขับเคลื่อนแผนในภาพรวม
- 1.1.2 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์: เป็นศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ประจำมหาวิทยาลัย มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ทั้งด้านการวิจัย การบริการวิชาการ และการสร้างเครือข่าย
- 1.1.3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช: ดำเนินโครงการวิจัยและจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพรที่สำคัญในพื้นที่
- 1.1.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช: ดำเนินงานด้านการวิจัย การบริการวิชาการ และการสร้างเครือข่ายในพื้นที่
- 1.1.5 ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช: จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากพืชพื้นถิ่นร่วมกับชุมชนและกลุ่ม OTOP

1.2 โครงการและกิจกรรมที่โดดเด่น:

- 1.2.1 งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน: เป็นกิจกรรมหลักที่มุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชน มีการจัดอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้และขับเคลื่อนการดำเนินงานในโรงเรียนต่างๆ ทั่วทั้งจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น
- 1.2.2 งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น: เป้าหมายหลักของงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น คือการส่งเสริมให้ อบท. (เช่น อบจ., เทศบาล, อบต.) ทำการสำรวจ รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรทั้ง 3 ด้านที่มีอยู่ในพื้นที่ของตนเอง ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ: ข้อมูลลักษณะทางภูมิศาสตร์ แหล่งน้ำ ดิน แร่ธาตุ เป็นต้น ทรัพยากรชีวภาพ: ข้อมูลพืชพรรณ สัตว์ และจุลินทรีย์ต่างๆ ที่พบในท้องถิ่น ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา: ข้อมูลประวัติศาสตร์หมู่บ้าน วิถีชีวิต ประเพณี อาหารพื้นบ้าน ตำรับยาพื้นบ้าน และภูมิปัญญาต่างๆ ที่สืบทอดกันมา

1.2.3 การสำรวจและรวบรวมพันธุ์กรรมพืช สัตว์ จุลินทรีย์:

- พืชสมุนไพร: มีการศึกษาวิจัยและจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพรหลายชนิด เช่น มะขามป้อม และ ทุเรียนเทศ โดยมีการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปด้วย
- พืชพื้นถิ่น: มีการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่สำคัญของจังหวัด เช่น “จาก” ซึ่งเป็นพืชอนุรักษ์อพ.สธ. ลำดับที่ 10 ต้นประจำ เป็นต้น
- สัตว์พื้นถิ่น: ปูทะเล ปูม้า โลมาสีชมพู
- จุลินทรีย์: จุลินทรีย์ป่าชายเลน

1.2.4 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม:

- นำพืชสมุนไพรที่รวบรวมได้มาวิจัยเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทุเรียนเทศ (อาหารและเครื่องดื่ม) และผลิตภัณฑ์จากมะขามป้อม
- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนฯ จัดกิจกรรมแปรรูปพืชสมุนไพร เช่น ตะไคร้หอม เพื่อทำเป็นสเปรย์ไล่ยุงและน้ำมันหอมระเหย ย่านลิเภา ซึ่งเป็นพืชพื้นถิ่น มาส่งเสริมการตลาดและต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สร้างชื่อเสียงและรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการนำผลจากงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

1.2.5 การจัดทำฐานข้อมูลและศูนย์เรียนรู้: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยฯ ได้จัดทำ “ฐานข้อมูลและศูนย์เรียนรู้พันธุ์พืช อพ.สธ. นครศรีธรรมราช” เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลพันธุ์พืชสมุนไพร

1.3 การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ:

- 1.3.1 มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของจังหวัดเป็นประจำเพื่อติดตามและวางแผนการทำงาน
- 1.3.2 มีการลงนามความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น ความร่วมมือระหว่าง ม.วลัยลักษณ์ กับหน่วยงานการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

โดยสรุป จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. ครบทั้ง 3 กรอบหลัก คือ การเรียนรู้ทรัพยากร (สำรวจและจัดทำฐานข้อมูล), การใช้ประโยชน์ (วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์) และ การสร้างจิตสำนึก (สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและกิจกรรมชุมชน) โดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในจังหวัดอย่างยั่งยืน

2. วิสัยทัศน์ (Vision)

“นครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคงทางทรัพยากรและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

3. พันธกิจ (Mission)

3.1 ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

3.2 อนุรักษ์ทรัพยากรของจังหวัด ได้แก่ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรม และภูมิปัญญา

3.3 สำรวจและรวบรวมพันธุ์กรรมพืชที่มีคุณค่า โดยเฉพาะพืชท้องถิ่นและพืชหายากใกล้สูญพันธุ์ เพื่อเก็บรักษาในพื้นที่ปลอดภัยและธนาคารพืชพรรณ

3.4 ศึกษาวิจัยและสร้างองค์ความรู้จากทรัพยากรทุกมิติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรของจังหวัดที่เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศกลางของ อพ.สธ.

3.6 ปลุกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็ก เยาวชน และประชาชน

3.7 เสริมสร้างและสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือทุกระดับในการขับเคลื่อนงาน อพ.สธ.

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1: การอนุรักษ์และสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากร (Conservation and Value Creation)

เป้าหมาย: ทรัพยากรชีวภาพ กายภาพ และวัฒนธรรมภูมิปัญญาที่สำคัญของจังหวัดได้รับการปกป้องคุ้มครอง และนำองค์ความรู้มาพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างประโยชน์อย่างยั่งยืน

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทรัพยากร (Resource Information System Development)

เป้าหมาย: มีศูนย์กลางข้อมูลทรัพยากรของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ถูกต้อง ทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย และเชื่อมโยงกับระบบกลางของประเทศ

4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3: การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ (Awareness and Consciousness Building)

เป้าหมาย: เด็ก เยาวชน และประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4: การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ (Network and Partnership Development)

เป้าหมาย: มีกลไกการบริหารจัดการและเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงาน อพ.สธ. ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

5. การบริหารจัดการแผนและการติดตามประเมินผล

5.1 โครงสร้างการบริหาร: คณะกรรมการอำนวยการ อพ.สธ. จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนแผนแม่บท

5.2 งบประมาณ: บัญชาการงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงาน งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบพัฒนาจังหวัด และการสนับสนุนจากภาคเอกชน

5.3 การติดตามและประเมินผล:

รายไตรมาส: ทุกหน่วยงานเจ้าภาพรายงานความก้าวหน้าต่อฝ่ายเลขานุการฯ

รายปี: จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อทบทวนปัญหา อุปสรรค และปรับปรุงแผนปฏิบัติการ

เมื่อสิ้นสุดแผน: ประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนแม่บทในภาพรวม เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนแม่บทระยะต่อไป

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทรัพยากรชีวภาพ กายภาพ และวัฒนธรรมภูมิปัญญาของจังหวัดได้รับการอนุรักษ์อย่างเป็นระบบ
- 6.2 เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากร สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด
- 6.3 เด็ก เยาวชน และประชาชน มีจิตสำนึกรักและหวงแหนทรัพยากรท้องถิ่น
- 6.4 มีฐานข้อมูลกลางด้านทรัพยากรของจังหวัดที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- 6.5 เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 1. ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ ตัวชี้วัด และหน่วยงานรับผิดชอบ ตามแผนแม่บทโครงการ อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่ 8 จังหวัดนครราชสีมา

กลยุทธ์ (Strategy)	โครงการ/กิจกรรมหลัก (Key Initiatives)	ตัวชี้วัด (KPIs)	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก/ภาคีเครือข่าย
ยุทธศาสตร์ที่ 1: การอนุรักษ์และสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากร (Conservation and Value Creation)			
1.1 สืบค้นและจัดทำทะเบียนทรัพยากร	- โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สำคัญ (เช่น อุทยานแห่งชาติเขาหลวง, พื้นที่ชุ่มน้ำปากพนัง, ป่าชายเลน) - โครงการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น ตำรับยา, อาหารพื้นบ้าน, ศิลปะการแสดงหนังตะลุง-มโนราห์) - โครงการสำรวจและประเมินแหล่งทรัพยากรกายภาพ (เช่น แหล่งแร่, แหล่งน้ำ, ลักษณะดิน)	- จำนวนชนิดพันธุ์พืช/สัตว์/จุลินทรีย์ที่สำรวจและขึ้นทะเบียน (เรื่อง/ปี) - จำนวนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รวบรวมและจัดทำเป็นเอกสาร (เรื่อง/ปี) - มีรายงานผลการสำรวจและประเมินทรัพยากรกายภาพ (ฉบับ/ปี)	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - มหาวิทยาลัย/ ม.ราชภัฏนครราชสีมา/ มทร. ศรีวิชัย วิทยาเขตนครราชสีมา - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด, สำนักงานเกษตรจังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
1.2 การปกป้องและฟื้นฟูพันธุ์กรรม	- โครงการจัดตั้งแปลงรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชในพื้นที่หน่วยงาน (เช่น ในมหาวิทยาลัย, ศูนย์วิจัย, โรงเรียน) - โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่น - โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรและพืชพื้นเมืองหายากในชุมชน	- จำนวนแปลงอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชที่จัดตั้งใหม่ (แปลง) - จำนวนชนิดพันธุ์พืชที่เก็บรักษาในธนาคารเมล็ดพันธุ์ (ชนิด) - พื้นที่ส่งเสริมการปลูกพืชอนุรักษ์เพิ่มขึ้น (ไร่)	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร - ศูนย์วิจัยข้าว - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด - ชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
1.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	- โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชอัตลักษณ์ของจังหวัด (เช่น มังคุดคัต, ส้มโอทับทิมสยาม, สมุนไพร) - โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าชุมชนจากฐานทรัพยากร - โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม	- จำนวนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์/สังคม (เรื่อง) - จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ที่ได้รับการพัฒนา (ผลิตภัณฑ์) - จำนวนเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ที่ได้รับการพัฒนา (เส้นทาง)	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สนง. นครราชสีมา) - สถาบันวิจัย/มหาวิทยาลัย - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์ (Strategy)	โครงการ/กิจกรรมหลัก (Key Initiatives)	ตัวชี้วัด (KPIs)	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก/ภาคีเครือข่าย
ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทรัพยากร (Resource Information System Development)			
2.1 จัดทำฐานข้อมูลดิจิทัล	- โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง อพ.สธ. จังหวัด นครศรีธรรมราช (Web-based & Mobile Application) - โครงการแปลงข้อมูลทรัพยากร (เอกสาร/รูปภาพ/วิดีโอ) ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล	- ร้อยละ 80 ของข้อมูลที่สำคัญใหม่ถูกนำเข้าระบบดิจิทัลภายใน 1 ปี - มีระบบฐานข้อมูลกลางของจังหวัดที่ใช้งานได้จริงภายในปี 2571	- สำนักงานจังหวัด (ฝ่ายเลขานุการ อพ.สธ. จังหวัด) - มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์) - สำนักงานสถิติจังหวัด
2.2 การบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูล	- โครงการจัดทำข้อตกลง (MOU) ในการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาคี - โครงการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล	- จำนวนหน่วยงานที่เชื่อมโยงข้อมูลกับระบบกลางของจังหวัด (หน่วยงาน) - จำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรม (คน/ปี) - ระบบฐานข้อมูลจังหวัดเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลาง อพ.สธ. ส่วนจิตจรลดได้สำเร็จ	- ทุกหน่วยงานภาคีเครือข่าย - สำนักงานจังหวัด
ยุทธศาสตร์ที่ 3: การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ (Awareness and Consciousness Building)			
3.1 ส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบการศึกษา	- โครงการ "สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน" และ "งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น" - โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น "นครศรีธรรมราชศึกษา" - โครงการค่ายเยาวชน อพ.สธ. "รักษถิ่นเมืองคอน"	- จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี - จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม (ค่าย/อบรม) ไม่น้อยกว่า 500 คน/ปี	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถม/มัธยม) - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - โรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกแห่ง
3.2 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์สู่สาธารณะ	- โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ (Infographic, VDO Clip, Social Media Content) - โครงการจัดนิทรรศการและกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในวาระสำคัญ (เช่น วันอนุรักษ์มรดกไทย, วันสิ่งแวดล้อมโลก) - โครงการเชิญวิทยากร "ปราชญ์ท้องถิ่น" และ "บุคคลต้นแบบด้านการอนุรักษ์"	- จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ที่ผลิตและเผยแพร่ (ชิ้น/ปี) - ความถี่ในการจัดกิจกรรม/นิทรรศการ (อย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี) - จำนวนผู้ติดตาม/รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ เพิ่มขึ้น	- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด - สื่อมวลชนท้องถิ่น - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - ทุกหน่วยงานภาคี

ยุทธศาสตร์ที่ 4: การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ (Network and Partnership Development)			
4.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกจังหวัด	- โครงการประชุมคณะกรรมการ อพ.สธ. ระดับจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ - โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีและรายงานผลการดำเนินงาน	- ความถี่ในการจัดประชุมคณะกรรมการ (อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง) - จัดทำแผนปฏิบัติการและรายงานผลได้ตามกำหนดเวลาทุกปี	- สำนักงานจังหวัด (ในฐานะฝ่ายเลขานุการ) - ผู้ว่าราชการจังหวัด (ในฐานะประธาน)
4.2 ขยายเครือข่ายความร่วมมือ	- โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน (CSR) และภาคประชาสังคม - โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย - โครงการ อพ.สธ. สัมพันธ์ระดับชุมชน/ตำบล	- จำนวนภาคีเครือข่ายใหม่ (เอกชน/ประชาสังคม) ที่เข้าร่วม (หน่วยงาน/ปี) - จำนวนกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จัดขึ้น (ครั้ง/ปี) - จำนวนชุมชน/ตำบลต้นแบบในการดำเนินงาน	- หอการค้าจังหวัด/สภาอุตสาหกรรมจังหวัด - องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ทุกหน่วยงานภาคี

ตารางที่ 2. แนวทางการดำเนินงานตาม 3 กรอบ 8 กิจกรรม ตามแผนแม่บทโครงการ อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่ 8 จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบการดำเนินงาน	กิจกรรม	เป้าหมาย / โครงการหลัก	ตัวชี้วัดหลัก (KPIs)	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
กรอบที่ 1: การเรียนรู้ ทรัพยากร	กิจกรรมที่ 1: ปักปัก ทรัพยากร	- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาพื้นที่ ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น - โครงการอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น	- จำนวนชุมชน/พื้นที่ ที่มีแผนการจัดการ ทรัพยากรโดยชุมชน - จำนวนอาสาสมัครที่เข้าร่วม	- สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมฯ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - ชุมชนท้องถิ่น
	กิจกรรมที่ 2: สำรวจเก็บ รวบรวมทรัพยากร	- สำรวจและจัดทำทะเบียนทรัพยากรชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) ในพื้นที่เป้าหมาย (เขาหลวง, ชายฝั่งทะเล) - สำรวจและบันทึกทรัพยากรกายภาพ (ดิน น้ำ แร่ธาตุ) - รวบรวมและจัดเก็บองค์ความรู้ทรัพยากรวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา (อาหาร ยาสมุนไพร ศิลปะการแสดง)	- จำนวนชนิดพันธุ์/องค์ความรู้ ที่สำรวจและ ขึ้นทะเบียน (เรื่อง/ปี) - มีฐานข้อมูลทรัพยากรของจังหวัดที่จัดเก็บ เป็นหมวดหมู่	- สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมฯ - มวลัยลักษณ์/ ม.ราชภัฏ นครศรีธรรมราช/ มทร. ศรีวิชัย วิทยา เขตนครศรีธรรมราช - สนง.วัฒนธรรมจังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	กิจกรรมที่ 3: ปูกรักษา ทรัพยากร	- จัดตั้งแปลงรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชใน หน่วยงานภาคีเครือข่าย (มหาวิทยาลัย, ศูนย์วิจัย, โรงเรียน) - จัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่นและพืชหายาก	- จำนวนแปลงอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชที่จัดตั้ง ใหม่ - จำนวนชนิดพันธุ์ที่เก็บในธนาคารเมล็ดพันธุ์	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร - มวลัยลักษณ์/ ม.ราชภัฏ นครศรีธรรมราช/ มทร. ศรีวิชัย วิทยา เขตนครศรีธรรมราช - สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบการดำเนินงาน	กิจกรรม	เป้าหมาย / โครงการหลัก	ตัวชี้วัดหลัก (KPIs)	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
กรอบที่ 2: การใช้ประโยชน์	กิจกรรมที่ 4: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร	- วิจัยและพัฒนาต่อยอดพืชอัตลักษณ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (มิ่งคุดคัต, ส้มโอทับทิมสยาม, ส้มุนไพร) - พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) และบรรจุภัณฑ์ - พัฒนาและส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม	- จำนวนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์/สังคม - จำนวนผลิตภัณฑ์/เส้นทางท่องเที่ยว ที่ได้รับการพัฒนา	- สนง.พาณิชย์จังหวัด - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - ททท. สนง. นครศรีธรรมราช - ม.วลัยลักษณ์/ ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช/ มทร. ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
	กิจกรรมที่ 5: ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร	- นำเข้าข้อมูลทรัพยากรของจังหวัดในระบบฐานข้อมูลกลาง อพ.สธ.	- จำนวนข้อมูลใหม่ถูกนำเข้าระบบ	- สำนักงานจังหวัด - ม.วลัยลักษณ์ - โรงเรียน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	กิจกรรมที่ 6: วางแผนพัฒนาทรัพยากร	การจัดทำแผนแม่บทฉบับนี้และแผนปฏิบัติการรายปี ถือเป็นผลผลิตของกิจกรรมที่ 6 เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตลอดระยะเวลาของแผน	- มีแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการรายปีที่ได้รับความเห็นชอบ	- คณะกรรมการ อพ.สธ. จังหวัด

กรอบการดำเนินงาน	กิจกรรม	เป้าหมาย / โครงการหลัก	ตัวชี้วัดหลัก (KPIs)	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
กรอบที่ 3: การสร้างจิตสำนึก	กิจกรรมที่ 7: สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฯ	- ขับเคลื่อนงาน "สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน" - ขับเคลื่อนงาน "ฐานทรัพยากรท้องถิ่น" - จัดค่ายเยาวชน อพ.สธ. และกิจกรรมเรียนรู้สำหรับประชาชน - กิจกรรมเรียนรู้ในอุทยานพฤกษศาสตร์/ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเทพรังราชสุดา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ - ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง	- จำนวนโรงเรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรม - ระดับความตระหนักรู้ของประชาชนเพิ่มขึ้น	- สนง.เขตพื้นที่การศึกษา - สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด - ท้องถิ่นจังหวัด - มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด - สถาบันการศึกษาทุกแห่ง - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	กิจกรรมที่ 8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ฯ	- จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน อพ.สธ. จังหวัดอย่างสม่ำเสมอ - สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน (CSR) และภาคประชาสังคม - จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- ความถี่ในการจัดประชุมคณะกรรมการ (ไตรมาสละ 1 ครั้ง) - จำนวนภาคีเครือข่ายใหม่ที่ใช้ร่วม	- สำนักงานจังหวัด - ทุกหน่วยงานภาคี - หอการค้า/สภาอุตสาหกรรม